

Definities:

Ouderenmishandeling:

Onder mishandeling van een ouder persoon (iemand vanaf 65 jaar) verstaan we al het handelen van al degenen die in een persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt dan wel vermoedelijk zal lijden en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid. (Comijs e.a.1996, pag. 18)

Opzettelijke mishandeling:

Hierbij weten de plegers heel goed wat ze doen, de mishandeling is moedwillig. Ze handelen uit financieel gewin, desinteresse of wraak. Soms komt oudermishandeling voor in een lange traditie van familiegeweld en –conflicten.

Ontspoorde (mantel)zorg:

Er sprake van ontspoorde zorg als de mishandeling het gevolg is van overbelasting van de mantelzorger of professional, er is dan dus geen sprake van opzet. De mantelzorgers/professionals beseffen niet dat ze te ver gaan. Hun acties komen voort uit onmacht en zijn eigenlijk een noodkreet. Ook verwaarlozing is een vorm van mishandeling.

Vormen van ouderenmishandeling:

We onderscheiden zes vormen van ouderenmishandeling:

- **Lichamelijke mishandeling**

Blauwe plekken, schrammen, zwellingen, fracturen of brandplekken:deze symptomen kunnen het gevolg zijn van lichamelijke mishandeling.

Soms worden ouderen vastgebonden aan een stoel of bed. Ze vertonen dan striemen aan polsen of enkels. Een minder zichtbare vorm van lichamelijke mishandeling is het geven van te weinig of juist te veel medicijnen (bijvoorbeeld slaapmiddelen).

- **Psychische mishandeling**

Bij psychische mishandeling is er sprake van treiteren en sarren, dreigementen, valse beschuldigingen, beledigingen of bevelen. Bij de oudere leidt dit tot gevoelens van angst, woede, verdriet, schuchterheid, verwardheid of apathie.

- **Verwaarlozing**

Lichamelijke verwaarlozing kan blijken uit ondervoeding, uitdroging, slechte hygiëne of wonden als gevolg van doorliggen. Wanneer de geestelijke behoeften van ouderen worden genegeerd, zoals de behoefte aan aandacht, liefde en ondersteuning, spreken we van psychische verwaarlozing.

- **Financiële uitbuiting**

Bij deze vorm van ouderenmishandeling gaat het om het wegnemen of profiteren van bezittingen van de oudere. Te denken valt aan diefstal van geld, juwelen en andere waardevolle spullen, aan verkoop of gebruik van eigendommen zonder toestemming van de oudere en aan gedwongen testamentverandering. Ook iemand financieel kort houden is

een vorm van uitbuiting.

- **Seksueel misbruik**

Ouderen kunnen het slachtoffer zijn van seksueel misbruik, zoals exhibitionisme, betasten van het lichaam en verkrachting.

- **Schending van rechten**

Hiervan is sprake wanneer de rechten van ouderen, zoals het recht op vrijheid, privacy en zelfbeschikking, worden ingeperkt. Bijvoorbeeld door post achter te houden, bezoekers weg te sturen en de oudere te verhinderen het huis te verlaten.

Verschillende soorten van ouderenmishandeling komen vaak naast elkaar voor.